

april 2019. godine

Smernice za obradu predmeta u skladu sa politikom odgovornosti za projekte EBRD-a

European Bank
for Reconstruction and Development

SADRŽAJ

Odeljak I:	Svrha	2
Odeljak II:	Definicije	2
Odeljak III:	Delokrug	2
Odeljak IV:	Objava	6
Odeljak V:	Dan stupanja na snagu	6
Odeljak VI:	Okvir za odlučivanje	6
Odeljak VII:	Povezani dokumenti	6

Odeljak I: Svrha

Svrha ovog dokumenta je da obezbedi smernice o primeni Politike odgovornosti za projekte (odnosno, Politike) i pruži dodatne informacije o načinu na koji će Nezavisni projektni mehanizam odgovornosti (IPAM) kontrolisati Zahteve, obrađivati Predmete i ispunjavati druge aspekte svog mandata.

IPAM je posvećen pružanju pomoći zainteresovanim stranama u ostvarivanju pojedinih koraka u procesu obrade Predmeta.

Odeljak II: Definicije

Izrazi korišćeni u ovim Smernicama imaju isto značenje koje im je dato u Politici.

Tačnije:

- a) u definiciji „Projekta“ poziva se na „**odobrenje**“ Projekta. Telo zaduženo za odobravanje predloženih investicija od strane Banke je Odbor. Međutim, Odbor može to ovlašćenje da prenese na bilo koji odbor u Banci, pod uslovom da su ispunjeni određeni uslovi. Pozivanje na „odobrenje“ Projekta u Politici treba tumačiti kao konačnu odluku koju je donelo nadležno telo EBRD-a o predloženoj investiciji, bilo da je to Odbor ili, ukoliko je to slučaj, drugo telo ili odbor u okviru uprave Banke na koji je Odbor preneo svoja ovlašćenja u vezi sa Projektom.
- b) definiciju „Politike pristupa informacijama“ treba tumačiti tako da uključuje sve povezane Direktive (odnosno, sve direktive koja se odnose na obelodanjivanje informacija o Banci koje je usvojio predsednik Banke u skladu sa Politikom pristupa informacijama), sa svim naknadnim izmenama i dopunama iste. U skladu sa stavom 2.6. Politike, u okviru Procene usaglašenosti, procenjuje se da li je Banka ispoštovala pojedine odredbe Politike pristupa informacijama, odnosno neke druge Direktive, koje se odnose konkretno na ovaj Projekat; a u skladu sa stavom 2.7. Politike, u okviru Razmatranja usaglašenosti, utvrđuje se da li je Banka u suprotnosti sa nekom od odredbi Politike pristupa informacijama, odnosno neke druge povezane Direktive.

Odeljak III: Delokrug

PROCES OBRADE PREDMETA

1. Podnošenje Zahteva

1.1 **Ko može da podnese Zahtev.** IPAM je prepoznao da Zahtevi koje podnose Organizacije koje nisu direktno ili lično pogođene uticajem Projekta mogu da se odnose isključivo na pitanja zaštite životne sredine, pod uslovom da nema Stanovništva pogođenog uticajem Projekta (npr. ukoliko se problemi odnose na biodiverzitet u udaljenom području gde nema zemlje ili resursa koje koristi lokalno ili regionalno stanovništvo). U takvim slučajevima, Organizacije mogu jednostavno da prezentuju informacije kojima se to potvrđuje, u skladu sa stavom 2.1c) vi) Politike, kako bi IPAM mogao da odustane od zahteva da Organizacije moraju da dokažu da su uspostavile saradnju sa Stanovništvom pogođenim uticajem Projekta pre podnošenja Zahtevat.

1.2 **Pojašnjenje u vezi sa podnošenjem Zahteva.** Svako lice ili Organizacija može da se obrati IPAM-u pre izrade ili podnošenja Zahteva radi dobijanja pojašnjenja u vezi procesa obrade predmeta. IPAM može da daje informacije o pristupu i procedurama IPAM-a i objašnjenja o odredbama politike i smernica IPAM-a, s tim da ne daje savete o bitnim aspektima Zahteva. IPAM može da daje informacije na poverljivoj osnovi, ukoliko zainteresovana Strana to želi. IPAM je moguće kontaktirati putem elektronske pošte, faksa, na poštansku adresu ili telefonski broj koji su navedeni u nastavku. Ukoliko zainteresovani pojedinac ili Organizacija nije u mogućnosti da uputi međunarodni poziv, IPAM, takođe, može da kontaktira istog, na Zahtev. Po podnošenju Zahteva, u slučaju bilo kakvih propusta, IPAM, takođe, može da raspravlja o tim propustima sa Podnosiocima zahteva i pojasni šta je neophodno da se uradi da bi Zahtev bio u skladu sa stavom 2.2f) Politike, u zavisnosti od potrebe. Osim toga, publikacije u kojima je opisan proces koji sprovodi IPAM dostupne su i na internet stranici IPAM-a.

Elektronska pošta: ipam@ebrd.com

Telefon: +44 7881 013976

Faks: +44 20 7338 7633

Adresa:

Independent Project Accountability Mechanism,
European Bank for Reconstruction
and Development,
One Exchange Square, London,
United Kingdom, EC2A 2JN

1.3 Zastupnici Podnosioca zahteva. Zastupnik može da podržava Podnosioca zahteva u toku celog postupka obrade predmeta. Međutim, da bi se izbegla svaka nedoumica, Podnosioci zahteva imaju pravo da izmene svoje ovlašćenje za zastupanje u bilo kojem trenutku (odnosno, ukoliko žele, mogu da nastave proces rešavanja Zahteva ili Predmeta bez zastupnika).

1.4 Poverljivost i zaštita identiteta Podnosioca zahteva. U slučaju da je izričito zahtevana poverljivost u skladu sa stavom 2.2c) ii. Politike, IPAM a) neće otkriti identitet Podnosioca zahteva nijednoj strani, usmeno ili na bilo koji drugi način, i b) zatamniće relevantne informacije u Zahtevu i izveštajima IPAM-a, što će predstavljati osnovni način zaštite identiteta Podnosioca zahteva. Ostali načini kao što je korišćenje zaštićene elektronske pošte, zaštićenog telefona i zaštićenih alata za video konferencije; koordinacija sa Podnosiocima zahteva u pogledu pristupa za obilaske lokacija; zabrana snimanja sastanaka sa svim Relevantnim stranama; šatli diplomatija; i drugi načini koje šef IPAM-a i Podnosioci zahteva budu smatrali prikladnim mogu se, takođe, primenjivati radi zaštite identiteta Podnosioca zahteva.

1.5 Podnošenje podataka: IPAM je prepoznao da sve zainteresovane strane u Projektu možda nemaju isti nivo pristupa detaljnim informacijama o Projektu. U procesu obrade Predmeta, IPAM će primenjivati pristup prima facie, što znači da će se u okviru Mehanizma prihvatiti informacije koje su dostavili Podnosioci zahteva kao tačne, bukvalno, onako kako su prezentirane, sve dok se ne bude pokazalo drugačije.

1.6 Identifikacija preferencije za jednu od IPAM-ovih funkcija pri Registraciji. Od Podnosilaca zahteva ili njihovih Zastupnika ne očekuje se da budu upoznati sa i da imaju jasno razumevanje o dve funkcije IPAM-a koje se odnose na obradu predmeta (odnosno, Funkciji rešavanja problema i Funkciji usaglašenosti). Zaposleni IPAM-a objasniće karakteristike, pristupe, aktivnosti i moguće ishode Funkcije rešavanja problema i Funkcije usklađenosti nakon podnošenja Zahteva i Registracije, u okviru faze Procene.

2. Registracija

2.1 Ništa u stavu 2.2c) ove Politike nema za cilj da ograniči mandat IPAM-a da razmatra, u okviru Razmatranja usklađenosti ili inicijative Rešavanja problema, Zahteve u vezi sa: finansijskim posredničkim Projektima Banke; obavezama finansijskog posredovanja Klijenta u skladu sa Politikom zaštite životne sredine i Socijalnom politikom; aktivnostima trećih strana koje deluju u ime Klijenta ili koje sprovode određene aspekte implementacije Projekta (kao što su privatno obezbeđenje, izvođači ili konsultanti); ili bilo kojeg drugog aktera koji je pod kontrolom Banke ili Klijenta ili koji je uspostavio formalni odnos sa istima u vezi sa Projektom.

2.2 Mandat IPAM-a omogućava mu da razmatra isključivo pitanja u pogledu zaštite životne sredine, socijalne politike i transparentnosti koja su navedena u Politici zaštite životne sredine i Socijalnoj politici i odredbama Politike pristupa informacijama koja su specifična za dati Projekat. Međutim, druge kancelarije i odeljenja u Banci bave se sveobuhvatno velikim brojem pitanja koja se smatraju nepodobnim za Registraciju od strane IPAM-a, opisanu u stavu 2.2c) Politike:

- a) Kancelarija Direktora za usklađenost sa zakonskom regulativom odgovorna je za rešavanje problema vezanih za prevaru, korupciju i nepropisno ponašanje. Informacije o Funkciji usklađenosti EBRD-a možete pronaći na <https://www.ebrd.com/integrity-and-compliance.html>. Prijave se mogu podneti na adresu compliance@ebrd.com.

- b) Odeljenje za politiku nabavke i savetovanje o nabavkama odgovorno je za rešavanje žalbi u vezi sa nabavkama. Informacije o postupku žalbe na nabavku, podobnosti žalbi i pristupu obrascu za podnošenje žalbi EBRD-a ([EBRD Procurement Complaint Form](https://www.ebrd.com/work-with-us/procurement/project-procurement.html)) mogu se naći na <https://www.ebrd.com/work-with-us/procurement/project-procurement.html>. Prijave se mogu podneti na adresu ProcurementComplaint@ebrd.com.
- c) Pitanja ili nedoumice koje ne spadaju u ove tematske oblasti mogu se podneti EBRD-ovoj Jedinici za angažovanje civilnog društva, na csd@ebrd.com. Informacije o mogućnostima za saradnju između civilnog društva i EBRD-a dostupne su na <https://www.ebrd.com/who-we-are/civil-society-engagement/contact.html>

2.3 Obustavljanje Zahteva

2.3.1 U toku procesa Registracije, IPAM će se obično konsultovati sa Podnosiocima zahteva, da bi stekao bolje razumevanje Zahteva, problema u vezi sa podnošenjem Zahteva i da bi utvrdio da li u Zahtevu postoje neki propusti koji ga čine nepotpunim i koji bi mogli da budu ispravljani.

2.3.2 U situacijama kada je Zahtev obustavljen i naknadno odbačen zbog nepotpunosti u skladu sa stavom 2.2f) Politike (između ostalog i kao rezultat propusta u rešavanju zahteva u roku navedenom u stavu 2.2f) Politike), to ne sprečava Podnosioca zahteva da u budućnosti ponovo podnesu Zahtev, koji će sadržati i dodatne informacije koje su obavezne u skladu sa Politikom i koji će u skladu sa Politikom biti potpun.

2.4 **Krajnji ishodi.** Registracija Zahteva od strane IPAM-a predstavlja administrativni korak kojim se potvrđuje da Zahtev ispunjava kriterijume za Registraciju iz stava 2.2. Politike. Treba pojasniti da Registracija Zahteva ne podrazumeva odluke o osnovanosti, istinitosti ili tačnosti sadržaja Zahteva.

3. Procena

3.1 **Krajnji ishodi.** Procena Zahteva od strane IPAM-a predstavlja administrativni korak u toku kojeg se procenjuje spremnost Strana za izvršenje svake od funkcija i utvrđuje se način obavljanja tih funkcija. Treba pojasniti da Procena Zahteva ne podrazumeva odluke o osnovanosti, istinitosti ili tačnosti sadržaja Zahteva.

4. Rešavanje problema

4.1 **Pristup.** Za rešavanje problema između Strana u okviru Funkcije rešavanja problema može se koristiti niz različitih pristupa. IPAM će u konsultaciji sa Stranama odabrati jedan od sledećih pristupa:

- a) **Fasilitacija i razmena informacija:** U velikom broju slučajeva, Zahtev će sadržati pitanja u vezi sa trenutnim ili očekivanim uticajima Projekta. Cilj razmene informacija uz fasilitaciju je da se Podnosiocima zahteva pomogne da dobiju informacije ili pojašnjenja, što za rezultat treba da ima rešavanje problema.
- b) **Medijacija ili mirenje:** Medijacija podrazumeva intervenciju neutralne treće strane u sporu, sa ciljem da se Stranama pomogne da dobrovoljno postignu sporazum koji će biti zadovoljavajući za obe Strane.

Za razliku od toga, u procesima Mirenja, neutralna treća strana, takođe, može da u okviru tog procesa učesnicima daje i preporuke.

- c) **Zajedničko utvrđivanje činjenica:** Ukoliko postoji bilo kakva nejasnoća u vezi sa činjenicama o Projektu, Strane mogu da odluče da je odgovarajući pristup zajedničko utvrđivanje činjenica. Strane će se zajednički dogovoriti o pitanjima koja će se ispitivati i o načinima ispitivanja, kao i o resursima koji će se koristiti za sprovođenje ispitivanja i licima koja će sprovoditi ispitivanje. Strane će se, takođe, dogovoriti i o načinu na koji će koristiti informacije dobijene u procesu zajedničkog utvrđivanja činjenica.

- d) **Dijalog i pregovori uz podršku:** Ukoliko je komunikacija među Stranama ograničena ili poremećena, IPAM može da podstiče Strane da direktno učestvuju u dijalogu i pregovorima radi pokretanja i rešavanja problema na koje se Zahtev odnosi. IPAM može da ponudi izgradnju kapaciteta i/ili ekspertizu s ciljem da pomogne Stranama u ovom procesu.

4.2 Odabir odgovarajućih konsultanata za Rešavanje problema. IPAM može da sprovodi aktivnosti Rešavanja problema direktno ili uz podršku konsultanata. IPAM će nastojati da angažuje lokalne ili regionalne medijatore, facilitatore i prevodioce, sa odgovarajućim kvalifikacijama i jezičkim i kulturnim znanjem da bi se omogućilo efikasno sprovođenje inicijativa za Rešavanje problema.

4.3 Odabir odgovarajućih konsultanata za Usklađenost. Aktivnosti Ocene usklađenosti i Razmatranja usklađenosti direktno će voditi IPAM, s tim da IPAM može da ima podršku od strane konsultanata. IPAM će angažovati stručnjake sa odgovarajućim kvalifikacijama kako bi se omogućilo efikasno izvršenje poslova od značaja za određenu oblast Razmatranja usklađenosti.

4.4 Krajnji ishodi Rešavanja problema. Pored krajnjih ishoda procesa Rešavanja problema navedenih u stavu 2.4e) i., tačke ii. i iii., stav 2.4e) iv. osigurava da se institucionalno učenje i preporuke IPAM-a koji su specifični za dati Projekat ne prenose na Menadžment samo u okviru Funkcije usklađenosti, već da se mogu preneti i tokom i/ili nakon završetka procesa Rešavanja problema. IPAM će Menadžmentu Banke obezbediti u formalnom obliku povratne informacije o slučajevima Rešavanja problema i uspostaviće sistem dostavljanja povratnih informacija za Zahteve za obe funkcije. U pogledu svih povratnih informacija koje se daju, poštovaće se zahtevi poverljivosti i ograničenja u datom Predmetu.

5. Procena usklađenosti

5.1 Razmatranje direktne, indirektne i materijalne štete. U skladu sa stavom 2.6. Politike, procena toga da je projekat prouzrokovao ili može verovatno da prouzrokuje direktnu ili indirektnu i materijalnu štetu može da uključuje (ali nije ograničena na) procenu pravaca, značaja, geografske raširenosti, trajanja, reverzibilnosti, učestalosti i verovatnoće efekata ili potencijalnih efekata Projekta, u zavisnosti od toga na šta se Zahtev odnosi.

6. Opšte odredbe koje se odnose na obradu predmeta

6.1 Obilasci lokacije: IPAM će učestvovati sa Stranama u planiranju IPAM-ovih obilazaka lokacija. Strane će biti konsultovane i pozvane da daju svoj doprinos u izradi dnevnog reda obilazaka; planiranju sastanaka sa učesnicima; razmatranju pitanja zdravstvene zaštite i bezbednosti; i planiranju mera za ublažavanje rizika od odmazde, u zavisnosti od potrebe. IPAM će dostaviti ključna „osnovna pravila“ i utvrditi uslove za obilaske lokacije i angažovanje u IPAM-ovim obilascima lokacije.

6.2 Odmazda. U IPAM-ovim procedurama u slučaju odmazde uzeti su u obzir poverljivost, procena rizika, ublažavanje rizika i praćenje rizika. U najvećoj mogućoj meri, IPAM će se konsultovati sa Podnosiocima zahteva (i njihovim Zastupnicima, ukoliko ih imaju) u sprovođenju procene rizika od odmazde i mera za ublažavanje istog, kako bi mogao da pristupi problemima uzimajući u obzir i kontekst svakog Predmeta, u onoj meri u kojoj je to moguće.

Ukoliko bilo koji pojedinac koji učestvuje u predmetu IPAM-a doživi bilo koji oblik odmazde, mora to odmah prijaviti IPAM-u, tačnije:

- a) zaposlenom (zaposlenima) IPAM-a sa kojim je u kontaktu, ukoliko je to primenljivo; ili
- b) na adresu ili telefon IPAM-a koji su dati u Odeljku 1.2 u prethodnom delu ili preko bilo kojeg drugog sigurnog kanala komunikacije koji mogu da koriste bez neprijatnosti.

Ukoliko su zaposleni IPAM-a upoznati sa incidentom odmazde, u okviru Mehanizma, incident će biti prijavljen Banci, u skladu sa Internim smernicama EBRD-a o postupanju u slučaju navoda o odmazdi zbog kritike i žalbi povezanih sa našim investicijama.

7. Informisanje javnosti i obuka

7.1 Potrebe u pogledu obuke i informisanja javnosti. IPAM pozdravlja dostavljanje povratnih informacija od strane pojedinaca, Organizacija, Menadžmenta Banke i Klijenata o njihovim potrebama u pogledu obuke, informisanja korisnika i izgradnje kapaciteta. IPAM, takođe, podstiče dostavljanje povratnih informacija o efikasnim komunikacionim platformama kojima će se informisati javnost u zemljama u kojima je aktivan.

7.2 Informisanost o IPAM-u. Promovisanje informisanosti javnosti o investicijama EBRD-a u pojedine razvojne projekte, kao i o postojanju i mandatu IPAM-a su važni elementi za povećanje pristupa IPAM-u. Planovi angažovanja zainteresovanih strana na Projektu sada će obično uključivati obaveze Klijenata da relevantnim zainteresovanim stranama obelodane finansiranje Projekta od strane EBRD-a na način koji je odgovarajući u lokalnom kontekstu i da dostave kontakt informacije EBRD-ovoj Jedinici za angažovanje civilnog društva (cso@ebrd.com) da bi se omogućilo da se pokrene rešavanje problema, u zavisnosti od potrebe, pred Menadžmentom EBRD-a. Jedinica za angažovanje civilnog društva može informisati pojedince i Organizacije o svom postojanju, posebno u slučaju da zainteresovana strana tvrdi da odgovor Menadžmenta nije rešio njihov problem.

Odeljak IV: Objava

Ove Smernice biće objavljene na internet stranici IPAM-a.

Odeljak V: Dan stupanja na snagu

Ove Smernice stupaju na snagu na dan stupanja na snagu Politike.

Odeljak VI: Okvir za odlučivanje

Šef IPAM-a je odgovaran za ove Smernice.

Šef IPAM-a je nadležan za ove Smernice.

Odeljak VII: Povezani dokumenti

1. Politika odgovornosti za projekte POL/2019/[]
2. Politika zaštite životne sredine i Socijalna politika POL/2019/[]
3. Politika pristupa informacijama POL/2019/[...]

EBRD contacts

European Bank for Reconstruction and Development
One Exchange Square, London
EC2A 2JN
United Kingdom

www.ebrd.com

Switchboard/central contact

Tel: +44 20 7338 6000

Information requests

For requests and enquiries, please go to
www.ebrd.com/inforequest

1096 Access to Information Directive

*© European Bank for Reconstruction and
Development*